

سختی دم، رنج باز دم؛ درد بی صدای یزدی‌ها

رشد
اقتصادی،
حفاظت از
محیط زیست
و مسئولیت
اجتماعی باید
هم‌زمان دیده
شوند. مدیرکل
حفاظت
محیط زیست
یزد با تأکید
بر ماهیت
تدریجی
بحران‌ها
گفت: مشکلات
زیست‌محیطی
استان طی
دو دهه
شکل گرفته
و نمی‌توان
انتظار داشت
در بازه‌ای کوتاه
برطرف شود

کبری دانشی

محیط زیست استان یزد امروز در نقطه‌ای ایستاده که دیگر نمی‌توان آن را صرفاً یک «چالش» دانست؛ انباشت بیش از ۲ دهه فشار بر منابع طبیعی، تمرکز نامتوازن صنایع، گسترش فعالیت‌های معدنی، حمل‌ونقل سنگین و افت شدید منابع آب زیرزمینی، محیط زیست این استان خشک و شکننده را به مرزهای نگران‌کننده‌ای رسانده است.

به گزارش ایرنا، کارشناسان هشدار می‌دهند که ادامه این روند، یزد را از مرحله بحران عبور داده و به نقطه‌ای می‌رساند که بازگشت از آن ممکن نخواهد بود؛ نقطه‌ای که در ادبیات محیط زیست از آن به «آستانه فروپاشی اکولوژیک» یاد می‌شود.

بر اساس آمارهای رسمی، ۵۸ درصد آلودگی هوای استان یزد ناشی از صنایع، معادن و نیروگاه‌هاست؛ در حالی که حمل‌ونقل و ترافیک سهمی معادل ۳۳ درصد و کانون‌های فرسایش بادی حدود ۹ درصد از آلودگی را به خود اختصاص می‌دهند. این ترکیب نشان می‌دهد که بخش عمده آلودگی هوا، ریشه‌ای ساختاری دارد و با اقدامات مقطعی یا کوتاه‌مدت قابل حل نیست. مهم‌ترین آلاینده هوای یزد، ذرات معلق (PM۲.۵) است؛ ذراتی که به گفته متخصصان، خطرناک‌ترین نوع آلودگی هوا محسوب می‌شوند. در حالی که استاندارد ملی این شاخص حدود ۱۲ میکروگرم بر مترمکعب است، میانگین ثبت‌شده در استان به حدود ۳۷ میکروگرم رسیده؛ رقمی نزدیک به سه برابر حد مجاز که زنگ خطری جدی برای سلامت شهروندان به شمار می‌رود. به گفته متخصصان سلامت، این ذرات به عمق ریه نفوذ کرده و می‌توانند سیستم تنفسی، قلب و حتی مغز را درگیر کنند؛ موضوعی که پیامدهای آن، فراتر از یک مسئله زیست‌محیطی و به یک چالش جدی سلامت عمومی تبدیل شده است.

یزد با اقلیم خشک، رطوبت پایین و غبار زمینه‌ای طبیعی، ظرفیت آمادگی برای پذیرش آلاینده‌ها دارد، کارشناسان محیط زیست معتقدند در چنین شرایطی، حتی آلودگی‌های نزدیک به حد استاندارد نیز در صورت تجمع، می‌تواند به بحران تبدیل شود. با وجود آنکه حدود ۱۱.۵ درصد از مساحت استان در قالب مناطق حفاظت‌شده و اکوسیستم‌های طبیعی تعریف شده، فشار فعالیت‌های صنعتی و معدنی، همین ذخایر محدود را نیز در معرض تهدید قرار داده است. در عین حال، طی سال‌های اخیر و به‌ویژه در سالجاری مجموعه‌ای از اقدامات کنترلی،

وظیفه مسئولان برای حفظ سلامت مردم است. بوی تصریح کرد: توسعه‌ای که سلامت مردم و محیط زیست را نادیده بگیرد، در واقع پیشرفت محسوب نمی‌شود. بوی افزود: این مسیر، گام به گام طی می‌شود و انتظار داریم آثار بلندمدت آن حتی پس از پایان دولت جاری نیز ادامه یابد. یزد نمی‌تواند محل استقرار بی‌رویه صنایع آلاینده باشد و حفاظت از محیط زیست و منابع آبی اولویت اصلی است. استاندار یزد افزود: پیام فعالان محیط زیست پیام ماست و ما در کنار هم برای حفظ سلامت مردم و محیط زیست حرکت می‌کنیم. سلامت مردم و محیط زیست اولویت اصلی برنامه‌های استان است. بوی تصریح کرد: رشد اقتصادی، حفاظت از محیط زیست و مسئولیت اجتماعی باید هم‌زمان دیده شوند. مدیرکل حفاظت محیط زیست یزد با تأکید بر ماهیت تدریجی بحران‌ها گفت: مشکلات زیست‌محیطی استان طی دو دهه شکل گرفته و نمی‌توان انتظار داشت در بازه‌ای کوتاه برطرف شود.

حسن اکبری در گفت و گو با ایرنا افزود: تمرکز بیش از ۸۰ درصد صنایع در دشت یزد-اردکان، اثرات تجمعی آلاینده‌ها را تشدید کرده و اصلاح این وضعیت نیازمند زمان، استمرار سیاست‌ها و همراهی همه دستگاه‌هاست. مدیرکل حفاظت محیط زیست یزد با اشاره به نقش هم‌زمان وارونگی هوا (شرایط جوی پایدار) و فعالیت صنایع آلاینده در آلودگی محیط شهری گفت: این ۲ عامل باعث حبس و ماندگاری آلودگی هوا در استان شده است. وی با تشریح دلایل اصلی این وضعیت اظهار داشت: در محور مهریز-عقدا بیش از ۱۰۰ واحد کاشی و سرامیک، ۳۸ واحد فولادی، بیش از ۱۴۰ کوره آجرپزی، ۵۸ واحد آسفالت و شن ماسه، واحدهای صنعتی بزرگ متفرقه از جمله کارخانه سیمان و شیشه، ۱۹ نیروگاه با سوخت غیرتجدیدپذیر و ۲۵ شهرک و ناحیه صنعتی تقریباً پر از صنایع مختلف مستقر که بخش قابل توجهی از آن‌ها ماهیت آلاینده هستند.

سیاست‌گذاری‌های جدید و مصوبات بی‌سابقه در حوزه محیط زیست استان به اجرا درآمده که نشان می‌دهد رویکرد تصمیم‌گیران نسبت به گذشته تغییر کرده و مسئله محیط زیست به یکی از محورهای اصلی مدیریت استان تبدیل شده است؛ هرچند کارشناسان تأکید دارند که این اقدامات، اگرچه ضروری و امیدوارکننده است، اما برای جبران آسیب‌های انباشته‌شده، به استمرار، زمان و همراهی همه بخش‌ها نیاز دارد.

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست چندی پیش در سفر به یزد گفت: محیط زیست مانع توسعه نیست، بلکه محور توسعه پایدار است. شینا انصاری افزود: سال‌ها بی‌توجهی به ظرفیت‌های محیط زیستی، در کنار تغییرات اقلیمی و خشکسالی‌های پیاپی، شرایط کنونی را رقم زده و بازگشت به الگوهای بومی و سازگار با اقلیم، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست هم در سفر به یزد گفت: یزد زمانی الگوی همزیستی با طبیعت بود، اما امروز به نقطه‌ای رسیده که ظرفیت پذیرش آلاینده‌هایش تقریباً تکمیل شده است. حمید ظهراهی تأکید کرد: در محیط‌های بیابانی، پدیده وارونگی دما و سکون هوا باعث تجمع آلاینده‌ها می‌شود و ذرات معلق به خطرناک‌ترین شکل خود بروز می‌کنند.

به گفته وی این وضعیت زنگ خطری است که اگر جدی گرفته نشود، تبعات آن تنها محدود به محیط زیست نخواهد ماند. در واکنش به این شرایط، برنامه «یزد پایدار» به‌عنوان رویکرد اصلی در استان از سوی استاندار یزد تعریف شده است. استاندار یزد هم افزود: بر اساس برنامه دولت چهاردهم، برنامه‌ای تحت عنوان «یزد پایدار» تدوین و به همه دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شده است. محمدرضا بابایی افزود: بر اساس این برنامه، صدور مجوز صنایع جدید به ویژه صنایع آبر و آلاینده ممنوع شده و صنایع موجود تا حد امکان کنترل و هدایت شده‌اند. این اقدامات نه شعار، بلکه

با حضور معاون وزیر صمت؛

۱۳۳ پرونده معدن و صنایع معدنی یزد بررسی شد

معدن از جمله موضوعات مطرح شده بود که متناسب با هر موضوع، تصمیم‌گیری‌های لازم توسط شخص حقیقی یا حقوقی انجام شد. جعفری با اشاره به برگزاری شورای عالی معدن امروز در استان گفت: علاوه بر موضوعات کشوری، مسائل مرتبط با معدن استان نیز مطرح و تصمیماتی در این زمینه مصوب شد. بوی افزود: همچنین در جلسه‌ای که با استاندار، معاونان وی و مسئولان استان یزد برگزار شد، برخی مطالب به استان یزد منتقل شد که ۲ مورد از آنها برای تصمیم‌گیری به شورای عالی معدن استان تفویض شد و یک مورد نیز در شورای عالی معدن تهران بررسی خواهد شد. معاون معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت تصریح کرد: استان یزد با توجه به جایگاه معدنی خود، می‌تواند به شورای عالی معدن کمک کند و راهکارهای موضوعی را ارائه دهد.

میز خدمت معدنی استان یزد با حضور معاون امور معدن و صنایع معدنی وزارت صمت برگزار و جمعا به ۱۳۳ پرونده در این بخش رسیدگی شد. معاون امور معدن و صنایع معدنی وزارت صمت روز یکشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا در یزد افزود: ۶۰ پرونده روز گذشته در میز خدمت و ۳۸ پرونده نیز امروز مورد بررسی قرار گرفت که بخشی مربوط به شورای عالی معدن و بخشی دیگر مربوط به مدیران تخصصی بود. وجیه‌الله جعفری، تصریح کرد: همچنین به شکل هم‌زمان ۳۵ پرونده با حضور مدیرکل صنایع معدنی وزارت صمت در حوزه صنایع معدنی در میز تخصصی در اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی استان یزد مورد بررسی قرار گرفت که جمعا به بیش از ۱۳۳ مورد رسیدگی شد. بوی اظهار کرد: مواردی مانند حریم دولتی، حقوق دولتی معدن و لایه اکتشافی